

## SEKTÖRÜN MESLEK YÜKSEKOKULLARI BİLGİSAYAR PROGRAMCILIĞI ÖĞRETİMİ VE MEZUNLARINA BAKIŞ ARAŞTIRMASI

Gökhan KEVEN<sup>1</sup>, Serdar ÇİÇEK<sup>2</sup>

<sup>1</sup>Hacı Bektaş Veli MYO, Nevşehir Üniversitesi, gokhankeven@nevsehir.edu.tr

<sup>2</sup>Hacı Bektaş Veli MYO, Nevşehir Üniversitesi, serdarcicek@nevsehir.edu.tr

### Özet

Bu araştırma meslek yüksekokullarındaki bilgisayar teknolojileri bölümünde okuyan öğrencilere veya bu bölümden mezun olmuş olanlara, bilişim sektörünün bakışını ve bu firmaların meslek yüksekokullarındaki eğitim ile ilgili görüşlerini belirleyebilmek amacıyla yapılmaktadır. Günümüzün en önemli alanlarından birisi olan bilişim teknolojilerine personel yetiştirmeyi amaçlayan meslek yüksekokullarında verilen eğitimin, sektörün ihtiyaçlarını karşılayıp karşılamadığını durumunu ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında firmaların internet üzerinden giriş yapabileceği bir anket sistemi oluşturulmuştur. Tek merkezli değil tüm Türkiye'yi kapsayacak şekilde internet üzerinden firmalara ulaşılarak ankete katılım sağlanmıştır. Yapılan bu araştırma sonucunda, meslek yüksekokullarının bilişim teknolojisi bölümünde okuyan öğrencilere yönelik verilen eğitimin kapsamı, derslerin dağılımları ve ders içerikleri yeniden gözden geçirilerek, sektörüyle uyumlu olması sağlanabilecektir.

**Anahtar Kelimeler:** *Bilişim Teknolojileri, Meslek Yüksekokulu, Mezun, Eğitim, Anket.*

### Abstract

This research is carried out for the department of computer technologies student at vocational college or for those who have graduate from this department to determine the point of view of the IT sector and their views on education at vocational colleges. It aims to discover whether the education at vocational college, which intend to train staff for the IT that is one the most important areas nowadays, meets the needs of the sector or not. Within this research, a survey has been established for the companies to enter via internet. Not a single centred but a whole country participation has been made for the companies to the survey via internet. As a result of this research; the content of the education is given to the department of computer technologies students at vocational college, the distribution of courses and the course contents will be revised and will be made be compatible with the sector.

**Keywords:** *Information Technology, Vocational College, Graduate, Education, Survey*

### 1.Giriş

Yapılan bu çalışmada meslek yüksekokullarında bulunan bilgisayar teknolojileri bölümüne özel sektör kuruluşlarının bakış açısı ve önlisans eğitiminden beklentileri araştırılmıştır. Türkiye’de 632 adet Meslek Yüksekokulu bulunmaktadır. Meslek Yüksekokullarının kuruluş amacı; meslek alanında endüstrinin istediği bilgi ve beceriye sahip, çalıştığı işyerlerinde insanlarla kolay diyalog kurabilen, bir yabancı dili temel seviyede bilen, bilgisayarı kullanabilen, sosyal, kültürel etkinliklere doğrudan ve dolaylı katkı sağlayabilen ara insan gücünün yetiştirilmesidir [1]. Araştırmanın konusu olan bilgisayar programcılığı bölümündeki yazılım uzmanlığı, Türkiye Yükseköğrenim Yeterlilikler Çerçevesinde, “Bilgisayar programı hazırlamak için platform ve ürünleri belirleme, program yazma, test etme ve kurulumunu yapma, veritabanını yönetme ve mesleğinde iş planlaması yapma yeterliklerine sahip nitelikli kişidir” şeklinde tanımlanmaktadır [2].

Meslek yüksekokullarında uygulanan öğretim planları, kendi alanlarındaki teknolojik gelişmeleri takip etmeli ve ileriki yıllarda sektörde oluşacak yenilikler ve beklentilere cevap verecek bireyler yetiştirmeye uygun hazırlanmalıdır. Öğrencilerin mezun olduktan sonra kolay iş bulmaları ve alanlarında yetkin kişiler olmaları için, iş alanlarını oluşturan sektör firmaları ile meslek yüksekokulları iletişim içerisinde olması gerekliliği vardır. Öğrenciler staj uygulamalarından başlayarak iş hayatının gerekliliklerini öğrenmesi ve derslerde anlatılan konuların ve uygulamaların mezuniyet profiline uygun olması için meslek yüksekokullarının öğretim planlarının da sürekli olarak güncellemesi gerekmektedir. Bu sebeple yapılan bu çalışmada günümüzde özellikle büyük bir hızla değişim gösteren bilişim teknolojileri alanına yönelik bilgisayar programlama bölümü ile ilgili sektörün bakışını gösteren bir araştırma yapılmıştır. Araştırma anket şeklinde tasarlanarak bilişim sektöründe faaliyet gösteren farklı düzeydeki firmalara uygulanmıştır [4,5,6].

## 2. Araştırmanın Yöntemi

Anket hazırlanması aşamasında bilişim sektöründeki firmaların farklılıkları göz önüne alınarak sorular hazırlanmıştır. Hazırlanan anket 21 adet sorudan oluşmaktadır. Anket sorularının ilk kısmı öncelikli olarak firmanın tanınmasına yönelik sorulardan oluşmuştur. Daha sonra seçilen bu firmaların meslek yüksekokulu öğrencileri, mezunları ve öğretim programlarına bakışını ölçmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Anketi Türkiye'nin farklı şehirlerinden 75 firma tarafından doldurulmuştur.

## 2. Araştırmanın Sonuçları

Şekil 1'de firmaların "Üniversitelerin öğretim programlarının hazırlanması sürecine hiç dâhil oldunuz mu?" sorusuna verdiği cevapta %66 sının üniversitelerin öğretim programlarının hazırlanmasında hiçbir şekilde katkısının olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum meslek yüksekokullarının verdiği eğitimin, kısmen de olsa sektörün katkısı olmadan hazırlandığını göstermektedir. Özellikle ara insan gücü yetiştirmeye yönelik eğitim veren meslek yüksekokullarının mutlaka kendi alanı ile ilgili firmalar ile görüş alışverişinde bulunması ve bunun için bir sistem oluşturulması gerekliliğini göstermektedir.



Şekil 1. Üniversitelerin öğretim programlarının hazırlanması sürecine hiç dâhil oldunuz mu?

Anketi cevaplayan firmaların tamamına yakını meslek yüksekokulu mezunu personel çalıştırmış veya meslek yüksekokulu öğrencilerine stajyer olarak işyerinde görev vermiştir. Bu durum firmaların meslek yüksekokulu öğrenci veya mezunlarını tanıdığını ve onların aldıkları eğitimi, kendi firması açısından önemli gördüğünü göstermektedir. Anket sorularından bir diğeri ise firmaların meslek yüksekokulundan mezun olanların veya stajyerlerin okuldaki başarı durumlarına göre çalıştıkları veya staj yaptıkları yerlerdeki başarı düzeyleri ile ilgilidir.

Tablo 1 ve Tablo 2 'den de görüleceği gibi sektördeki firmalar meslek yüksekokullarında verilen eğitim-öğretim sonucunda işyerinde staj yapan veya çalışan personelin, meslek yüksekokulundaki başarısının iş hayatına katkısı olduğunu düşünmektedir. Meslek yüksekokulunda başarılı bir öğrencinin bir iş yerindeki

başarısı %33 tam yeterli, %46 ise yeterli görmektedir. Derslerinde başarısız olan öğrencilerin ise %40 gibi bir oranda iş yerlerinde başarısız olduğu düşünülmektedir.

**Tablo 1. MYO stajyer başarı değerlendirme cevapları**

	Başarılı/ Tam Yeterli	Orta Seviyede Başarılı/Yeterli	Başarısız/ Yetersiz	Fikrim Yok
MYO'daki ders notları yüksek olan stajyerlerin iş yerindeki başarısı ne düzeydedir?	%20	%46	%26	%8
MYO'ndaki ders notları düşük olan stajyerlerin iş yerindeki başarısı ne düzeydedir?	%6	%26	%53	%15
Donanım konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%13	%26	%46	%15
Yazılım konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%13	%26	%46	%15
Web tasarımı konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%13	%20	%53	%14
Mesleği ile ilgili güncel olayları ve gelişmeleri takip etme konusunda nasıldır?	%13	%40	%40	%7

**Tablo 2. MYO mezun başarı değerlendirme cevapları**

	Başarılı/ Tam Yeterli	Orta Seviyede Başarılı/Yeterli	Başarısız/ Yetersiz	Fikrim Yok
MYO'ndaki ders notları yüksek olan mezunların iş yerindeki başarısı ne düzeydedir?	%33	%46	%13	%8
MYO'ndaki ders notları düşük olan mezunların iş yerindeki başarısı ne düzeydedir?	%26	%20	%40	%14
Donanım konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%33	%33	%26	%8
Yazılım konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%33	%20	%40	%7
Web tasarımı konusundaki bilgilerini yeterli buluyor musunuz?	%40	%13	%40	%7
Mesleği ile ilgili güncel olayları ve gelişmeleri takip etme konusunda nasıldır?	%33	%33	%33	%1

Firmaların mezun ve stajyerlerin başarı değerlendirmesine verdiği cevaptan sonra sorulan diğer sorularda, öğrencilerin meslek yüksekokulundan mezun olduktan sonra firma tarafından kendi bünyesinde veya özel olarak başka bir kurumda eğitim verip vermediği ve meslek yüksekokuluna gitmemiş lise mezunu personelinin meslek yüksekokuluna gitmesi için teşvik edilip edilmediği ile ilgilidir. Şekil 2 ve Şekil 3'den de görüleceği gibi sektördeki firmalar meslek yüksekokulu eğitiminin gerekliliğini ve personelinin mutlaka bir eğitim kuruluşundan gelmesini düşünmektedir.

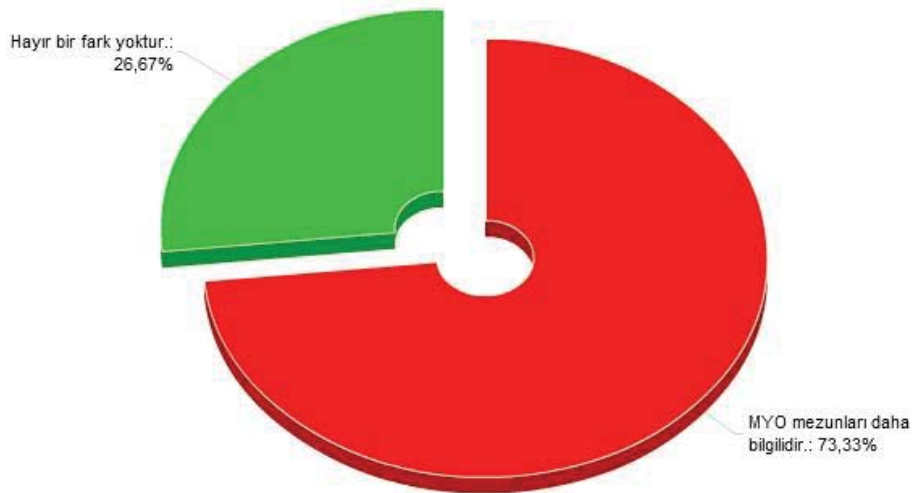
Personelini meslek yüksekokuluna gitmesi için teşvik etmeyen veya ek olarak eğitim almasını sağlamayan kuruluşlar genellikle meslek yüksekokuluna gidenlerle gitmeyenlerin arasında bir fark olmadığı görüşündedir. Firmaların personelinin meslek yüksekokuluna gitmesi gerekliliği ile ilgili düşüncesini gösteren anket sorusunun cevabı Şekil 4'de verilmiştir. Şekil 5'te ise meslek yüksekokullarında verilen eğitim ve öğretimin firmanın alanına uygun olup olmadığı ile ilgili cevapların oranıdır.



Şekil 2. Firmaların MYO mezunlarına özel bir eğitim kuruluşunda ek olarak eğitim almasını sağlama oranı.



Şekil 3. Lise Mezunu çalışanların, MYO'na gitmesi için destek verme oranı



Şekil 4. Firmaların MYO gidenler ile gitmeyenleri karşılaştırma oranı



Şekil 5. MYO'daki eğitim ve öğretimin firmanın alanına uygunluğu

Yapılan ankette firmalara meslek yüksekokulları hakkında görüş bildirmeleri de istenmiştir. Firmaların bu konudaki görüşleri “sonuçlar” bölümü içerisinde yer almaktadır.

#### 4. Sonuçlar

Yapılan ankette firmaların neredeyse tamamı meslek yüksekokullarına ve burada verilen eğitimin gerekliliğine inanmaktadır. Fakat sektör olarak bilişim sektöründe meslek yüksekokuluna giden öğrencinin bilinçli bir şekilde tercih yaparak gitmesi gerekliliği göz önüne alınması istenmektedir. Bu sebeple sınavsız geçiş uygulamasının kaldırılması veya sadece belirli sayıda kontenjan ayrılarak, öğrencilerin bölüm tercihlerindeki akademik başarının önemi artırılmalıdır. Sektörün önem verdiği bir diğer konu ise uygulanan eğitim-öğretim programının günün şartlarının gerektirdiği yeterliliklere ve gelişmelere uyum sağlayacak şekilde geliştirilmesidir. Bu sebeple eğitim programları her sene güncellenmeli gerekliyse dersler ve içerikleri değiştirilmelidir. Bilişim ve programcılık sektöründe sürekli yaşanan gelişmeler göz ardı edilmemeli ve programlama ve yazılım konusunda geleceğin teknolojileri mutlaka müfredata eklenmelidir. Öğrencilerin mezun olduktan sonra iş başvurusunda bulunacağı firmalara kabul edilmelerini kolaylaştırmak için var olan eğitim-öğretim sisteminde uygulama sayısı ve proje tabanlı çalışma olanakları artırılmalı ve öğrencilerin stajlarını daha verimli ve bilinçli gerçekleştirmelerini sağlayacak bilgilendirmelerde bulunmalıdır. Sonuç olarak, eğitim – öğretim yaşayan bir süreçtir ve bu süreçte eğitim-öğretim programları da mutlaka geleceğe yönelik olarak geliştirilmelidir.

#### Kaynaklar

- [1] MEB-YÖK Meslek Yüksekokulları Program Geliştirme Projesi, Genel bilgiler, Ankara, 2002, sf. 3.
- [2] <http://tyyc.yok.gov.tr> (20.04.2012)
- [3] A. Erdem, “Meslek Yüksekokullarındaki Eğitimin Yeterliliği Ve Kalite Güvencesi”, Mevzuat Dergisi, cilt. 23, Kasım, 1999.
- [4] Ç. Bektaş, A.Ş.Görmüş, “Sektör Temsilcilerinin Meslek Yüksekokulu Öğrencilerini Algılamalarına Yönelik Bir Araştırma (Sandıklı Ve Şuhut MYO İşletme Programı Örneği)”, Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt IV., Sayı 2, Aralık, 2002.
- [5] <http://ikmep.yok.gov.tr> (20.04.2012)
- [6] O. C. Adıgüzel, “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İşyeri Eğitimi Öğrenme Ürünlerinin Değerlendirilmesi”, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2009, 27, sf. 115-128